

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS
2007–2009 METŲ STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO**

2007 m. vasario 23 d. Nr. ISAK- 253

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 24 d. nutarimo Nr. 140 „Dėl strateginių veiklos planų“ (Žin., 2007, Nr. 20–755) 1.8 ir 2.1 punktais ir Strateginio planavimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827 (Žin., 2002, Nr. 57–2312; 2004, Nr. 112–4187), 59 punktu:

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2007–2009 metų strateginį veiklos planą (pridedama).

2. P a v e d u ministerijos valstybės sekretoriui Dainiui Numgaudžiui kontroliuoti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos 2007–2009 metų strateginio veiklos plano įgyvendinimą.

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos švietimo ir
mokslo ministro
2007 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. ISAK–253

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJOS 2007–2009 METŲ STRATEGINIS VEIKLOS PLANAS

Asignavimų valdytojo kodas	22 900 0326
----------------------------	-------------

Aplinkos ir išteklių analizė

Išorės veiksniai:

Politiniai veiksniai.

Keturioliktos LR Vyriausybės programoje aiškiai išreikštas prioritetas švietimui, mokslui, investicijų į žmones didinimas. Kartu su Europos Sąjungos struktūrinių fondų parama tai atveria galimybes smarkiai pakeisti padėtį šalyje.

Lietuvos Respublikos Seimo ir Vyriausybės nutarimai numato 2007 metus kaip Valstybinės švietimo strategijos pusiaukelės refleksijos laiką. Tai reiškia galimybę stabilizuoti politinius debatus ir atnaujinti nacionalinį susitarimą.

Pastaruoju metu itin aktyvios atskiros interesų grupės, kyla grėsmė nevienodam interesų atstovavimui, nedarniai švietimo politikai.

Stokojama ryžtingų sprendimų sutelkti lėšas prioritetinėms mokslo kryptims plėtoti, potencialiai atveriančioms galimybes vystyti mokslui imlų verslą.

Ekonominiai veiksniai.

Prasideda naujas ES struktūrinių fondų paramos etapas. Tai aktualizuoja naujų projektų rengimą.

Pastaruoju metu mažėja investicijos į švietimą kaip BVP dalis. Menkai keičiasi ir investicijos į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą.

Šalyje trūksta stiprių nacionalinių įmonių, kurios siektų investuoti į specialistų rengimą, mokslinius tyrimus ir mokslo bazės modernizavimą.

Socialiniai veiksniai.

Auga išsilavinimo prestižas, daugėja besimokančiųjų visose švietimo pakopose.

Toliau mažėja Lietuvos gyventojų skaičius, vadinasi, ir švietimo paslaugų rinka.

Gyventojų diferenciacija mažina neturtingiausiųjų galimybes studijuoti.

Dėl pajamų privačiame ir valstybiniame sektoriuje skirtumo prarandami potencialūs pedagogai ir mokslininkai.

Augant besimokančiųjų skaičiui gausėja ir socialinę atskirtį patiriančių mokinių, kuriems reikia specialios paramos.

Pernelyg lėtai gausėja besimokančių suaugusiųjų.

Technologiniai veiksniai.

Šalyje sparčiai vystėsi telekomunikacijos technologijos. Daugėjo jas naudojančių gyventojų. Technologijos keičia mokymosi/mokymo sampratą, sudaro sąlygas plėtoti tęstinį, nuotolinį, neformalųjį ugdymą, demokratizuoti ir atpiginti jį pritaikant skirtingoms galimybėms ir poreikiams.

Naujų technologijų naudojimas pramonėje lemia perkvalifikavimo ir kvalifikacijos tobulinimo poreikio padidėjimą. Vis labiau aktualios pameistrystės ir kitos praktinės mokymosi formos, technologijų kūrėjų, mokymo įstaigų ir verslo bendradarbiavimas.

Vidaus veiksniai:

Struktūrinė raida.

Dėl struktūros ir tinklo pertvarkos šalyje labai sumažėjo antroje pamainoje besimokančių mokinių. Stambėja profesinio mokymo centrai. Kai kuriose savivaldybėse prasidėjo grįžimo į ankstesnę struktūrą procesai, menkinantys vidurinio ugdymo individualizavimo galimybes. Tebėra barjerų tarp švietimo institucijų, neapibrėžta dalies ankstesnio išsilavinimo vieta naujoje sistemoje arba iš to kyla papildomų kliūčių besimokantiejiems. Sistema nelanksti, dauguma institucijų specializuojasi teikti tik vieno tipo mokymosi ir studijų turinius.

Valdymas (planavimas, reguliavimas, apskaita, kontrolė, ryšiai).

Nacionaliniu lygmeniu jau susiklostė pakankamai stipri planavimo tradicija, tačiau mažai koordinacijos tarp valdymo pakopų, neišplėtotas korporatyvus planavimas. Tiek į institucijų, tiek į sistemos valdymą vis labiau įtraukiami įvairūs socialiniai partneriai. Plėtojamos švietimo valdymo bei mokslo ir studijų informacinės sistemos, tačiau vis dar stokojama laiku pateikiamų reikalingų duomenų. Gana nemažai smulkmeniško reglamentavimo, maža pasitikėjimo tarp sistemos lygmenų.

Aplinkos būklė (finansiniai, materialiniai, technologiniai ištekliai).

Mokslo ir studijų institucijų pastatai sezono metu šildomi minimaliai, sunyko įranga, priemonės, mokslo bibliotekos nepajėgios komplektuoti naujausių užsienio leidinių. Tebetrūksta kompiuterių įrangos, interneto prieigos rodikliai vieni žemiausių Europoje. Reformuojamai švietimo sistemai finansiniai ištekliai yra riboti. Pastaruoju metu patvirtintos kelios naujos materialinio aprūpinimo programos, tačiau jų aiškiai nepakanka. Didinami mokytojų atlyginimai, tačiau jie vis dar mažesni negu šalies vidurkis.

Kvalifikacija.

Įvairūs tarptautiniai projektai labai sustiprino šalies specialistų kvalifikaciją, atskirose srityse formuojasi gana stiprus konsultantų korpusas. Tačiau mokytojų ir dėstytojų trūksta, nėra konsultantų institucionalizavimo.

SSGG analizė:

Stiprybės.

1. Vis labiau į valdymą įtraukiami įvairūs socialiniai partneriai.
2. Plėtojamos valdymo informacinės sistemos.
3. Tarptautiniai projektai augina šalies specialistų patirtį.

Silpnybės.

1. Silpnos sąsajos sistemoje ir mokymosi visą gyvenimą infrastruktūra, daug barjerų.
2. Silpnas valdymo ir planavimo koordinavimas.
3. Trūksta mokymo priemonių, mokslo laboratorijų įrangos, seni pastatai.

Galimybės.

1. Pasinaudoti politiniais investicijų į švietimą ir mokslą didinimo prioritetais.
2. Stabilizuoti politiką valstybinės švietimo strategijos pusiaukelės diskusijose.
3. Pasinaudoti tarptautinio bendradarbiavimo galimybėmis užsienio patirčiai perimti.

Grėsmės.

1. Vyrauja atskiros interesų grupės, nesubalansuoti efektai.
2. Neartikuliuoti nacionaliniai interesai MTEP srityje.
3. Nepopuliaru dirbti švietime ir moksle.

Strateginės išvados:

1. Apie Švietimo tarybą sutelkti visas švietimo interesų grupes.
2. Organizuoti valstybinės švietimo strategijos pusiaukelės diskusijas.
3. Padidinti investicinėms programoms numatytas lėšas (įskaitant algų didinimo).
4. Rengti naujas investicines programas.
5. Skatinti ir padėti rengti aktualius projektus ES struktūrinei paramai gauti.

6. Gausinti projektų, skirtų socialinę atskirtį patiriantiems ir gabiems mokiniams.
7. Burti tematiškai susijusių ES paramos siekiančių projektų organizatorių tinklus.
8. Ryžtingai ir daug investuoti į konkrečius prioritetinius mokslo ir verslo projektus.

Institucijos misija

Sudaryti sąlygas kiekvienam prieinamo kokybiško švietimo ir mokslo plėtrai, sukuriančiai prielaidas visaverčiam, socialiai saugiam žmogaus gyvenimui sparčios kaitos sąlygomis ir konkurencingo, žiniomis grįsto ūkio ir kultūros raidai.

Institucijos strateginiai tikslai

Kodas	Institucijos strateginio tikslo pavadinimas
07	Sukurti tęstinę ir visiems prieinamą švietimo sistemą
<p>Siekiami užtikrinti sąlygas mokytis visą gyvenimą. Bus užtikrintas profesinių mokyklų ir kolegijų funkcionavimas, siekiama aukštesnės mokymo kokybės plėtojant socialinę partnerystę. Siekiant racionaliau naudoti valstybės biudžeto lėšas, optimizuojamas profesinio mokymo įstaigų tinklas, tobulinamas jų valdymas. Atsižvelgus į augančius visuomenės poreikius mokytis visą gyvenimą, bus plėtojamos įvairios mokymosi formos ir metodai, remiamos neformaliojo suaugusiųjų mokymo iniciatyvos.</p> <p>Bus tęsiamos Specialistų rengimo, Specialiosios švietimo plėtros programos.</p> <p>Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. 5–24 m. vaikų ir jaunuolių bruto mokymosi aprėptis, procentais. 2. 25–64 m. asmenų, kurie mokėsi per pastarąsias 4 savaites dalis, procentais. 	
08	Užtikrinti aukštą švietimo kokybę ir veiksmingumą
<p>Bus siekiama prisidėti prie informacinės visuomenės plėtros Lietuvoje. Mokyklos bus toliau aprūpinamos kompiuteriais ir programine įranga, interneto prieigos galimybėmis, mokytojai mokomi diegti informacines technologijas. Bus gerinamas mokyklų bibliotekų aprūpinimas vadovėliais ir kita literatūra, tobulinamas ugdymo turinys. Daugiau dėmesio bus skiriama tarptautinės patirties perėmimui.</p> <p>Bus tęsiamos Švietimo informacinei visuomenei, Švietimo kokybės vadybos programos.</p> <p>Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bent žemiausią TIMSS¹ lygmenį pasiekiančių 8 kl. mokinių dalis, procentais. 2. Kompiuterius naudojančių 25–64 metų asmenų dalis, procentais. 	
10	Plėtoti šalies mokslo ir studijų sistemą bei jos tarptautinius ryšius
<p>Siekiami didinti aukščiausios kvalifikacijos specialistų (įgijusių aukštąjį išsilavinimą) rengimo apimtį, kelti jų rengimo kokybę, paskirstyti šalyje vykdomus mokslinius tyrimus ir eksperimentinės plėtros darbus taip, kad jie geriau atliktų šalies ūkio plėtros poreikius, prisidėtų prie jo konkurencingumo bei inovatyvumo stiprinimo, naujų darbo vietų kūrimo, šalies mokslinės</p>	

¹ TIMSS (*Third International Mathematics and Science Study*) – Tarptautiniai matematikos ir gamtos mokslų tyrimai

kompetencijos užtikrinimo. Siekiama integruoti į Europos Sąjungos struktūras šalies mokslą ir studijas.

Tiksliui pasiekti bus vykdoma Mokslo ir studijų sistemos bendrųjų poreikių tenkinimo programa. Tam pakanka prielaidų – aukštas specialistų rengimo lygis nemažoje dalyje studijų programų ir aukštųjų mokyklų, aukštas mokslinių tyrimų lygis nemažoje dalyje mokslo krypčių ir institucijų. Siekti tikslo trukdo silpna techninė bazė, lėšų stoka, todėl būtina didinti panaudojimo veiksmingumą.

Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:

1. Universitetų absolventų skaičius.
2. Naujų mokslų daktarų skaičius.

11

Stiprinti šalies intelektualinį potencialą siekiant švietimo ir mokslo kokybės ir veiksmingumo

Siekiama įgyvendinti kokybės vadybos principus, numatančius perėjimą prie tolygiai paskirstytos atsakomybės ir atskaitomybės. Bus racionalizuotas teikiamų švietimo paslaugų tinklas, išplėtos naujos švietimo paslaugos ir švietimo sistemos jungtys. Daug dėmesio bus skiriama socialiai teisingų, lygių švietimo galimybių puoselėjimui. Bus padidinta mokymosi ir studijų turinio atitiktis darbo rinkos žinių visuomenėje poreikiams, sustiprintas socialinių, informacinių, komunikacinių ir kitų bendrųjų gebėjimų visuotinis ugdymas, mokymasis bus individualizuotas pagal asmens poreikius, gebėjimus, bus subalansuotas mokymosi krūvis. Bus sukurta nauja pedagogų kompetencijų ir jų tobulinimo vertinimo sistema, imtasi priemonių mokyklų vadovų kvalifikacijai tobulinti.

Tiksliui pasiekti bus tęsiamos Valstybinės švietimo strategijos įgyvendinimo, Specialiosios Europos regioninės plėtros fondo (BPD įgyvendinti), Specialiosios Europos socialinio fondo (BPD įgyvendinti) programos.

Strateginio tikslo pasiekimo efekto vertinimo kriterijai:

1. Bent pagrindinį išsilavinimą įgijusių 18 metų asmenų dalis, procentais.
2. Bent vidurinį išsilavinimą įgijusių 20–24 metų asmenų dalis, procentais.
3. 18–24 metų jaunimo, kuris nėra įgijęs vidurinio (ISCED² 3) išsilavinimo ir nesimoko, dalis, procentais.

Asignavimai ir numatomi finansavimo šaltiniai (tūkst.litų)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2006 metais	Asignavimai biudžetiniams 2007 metams			Projektas 2008 m.	Projektas 2009 m.
		bazinis biudžetas	pakeitimai /naujas	iš viso		
1. Iš viso asignavimų	792076	1056851		1056851	1023043	1226630
išlaidoms	703820	900959		900959	867151	1070738
iš jų darbo užmokesčiui	267799	286581		286581	286581	286581
turtui įsigyti	88256	155892		155892	155892	155892
2. Finansavimo šaltiniai:						
2.1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	792076	1056851		1056851	1023043	1226630
iš jo:						
bendrojo finansavimo lėšos	32704	45018		45018	44476	66035
ES lėšos	103563	225438		225438	192172	374200
kitos specialiųjų programų lėšos						
2.2. Kiti šaltiniai						
3. Kita svarbi informacija						

² ISCED (*International Standard Classification of Education*) – Tarptautinė standartizuota švietimo klasifikacija

Pagrindiniai rodikliai		
Istaigos	Teikiama programų	Etatai (skaičius vienetais)
103	9	19665 / iš jų 219³

STRATEGINIO VEIKLOS PLANO PRIEDAI

1 b forma. Programų aprašymai.

1 lentelė. 2006–2009 metų asignavimų valdytojų tikslų, programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių klasifikatorius.

2 lentelė. 2006–2007 metų programų, programų tikslų, uždavinių ir priemonių asignavimų suvestinė.

3 lentelė. 2006–2009 metų programų asignavimų suvestinė.

4 lentelė. Vertinimo kriterijų suvestinė.

Švietimo ir mokslo ministrė

Roma Žakaitienė

Data	2007–02–23
-------------	------------

³ Švietimo ir mokslo ministerijos etatai (pareigybių skaičių)